

Domov>Družinske zadeve in dedovanje>Premoženjska razmerja v zakonski zvezi in registriranem partnerstvu>

Premoženjskopravne posledice registriranih partnerskih skupnosti

Premoženjskopravne posledice registriranih partnerskih skupnosti

Francija

1 Ali v tej državi članici obstajajo različne oblike „registriranih partnerskih skupnosti“? Pojasnite razlike med različnimi oblikami.

V Franciji obstaja ena sama vrsta civilne partnerske skupnosti: civilnopravna pogodba o solidarnosti (*pacte civil de solidarité*) ali PACS. Ta je v členu 515-1 civilnega zakonika opredeljena kot „pogodba, ki jo polnoletni fizični osebi različnega ali istega spola skleneta za ureditev skupnega življenja“.

Registrirana partnerska skupnost ima premoženjskopravne učinke med partnerjema in do tretjih oseb. Ti učinki so manj obsežni kot pri premoženjskih razmerjih med zakoncema in puščajo prostor željam partnerjem.

Ta premoženjska razmerja so urejena s skupkom pravnih pravil, ki se nanašajo na pooblastila, lastninsko pravico na premoženju ter pravice in obveznosti partnerjev med trajanjem civilnopravne pogodbe o solidarnosti.

Ne glede na izbrani premoženjski režim za partnerja velja tudi oblika zavezujočega primarnega režima. Člen 515-4 civilnega zakonika v tem smislu določa, da se partnerja zavežeta k skupnemu življenju ter medsebojni materialni pomoči in podpori. Poleg tega sta partnerja načeloma solidarno odgovorna za dolgove do tretjih oseb, ki jih eden od njiju prevzame za vsakodnevne življenjske potrebe.

2 Ali v tej državi članici obstaja zakonska ureditev premoženjskih razmerij za registrirane partnerske skupnosti? Kaj je v njej predvideno? Za katere oblike registriranih partnerskih skupnosti se uporablja?

Po francoskem pravu lahko partnerja v okviru civilnopravne pogodbe o solidarnosti izbirata med dvema premoženjskima režimoma.

Prvič, izbereta lahko režim po običajnem pravu (če nista sklenila posebne pogodbe), ki vključuje ločitev premoženja, pri čemer velja domneva solastništva, razen če se dokaže nasprotno. Tako vsak od partnerjev še naprej upravlja in uporablja svoje osebno premoženje in z njim svobodno razpolaga, prav tako je še naprej sam odgovoren za osebne dolgove, nastale pred sklenitvijo pogodbe ali po njej (člen 515-5 civilnega zakonika). Samo če se dokaže, da premoženje ni last enega od partnerjev, se šteje, da jima v solastništvu pripada v enakih deležih.

Drugič, partnerja lahko izbereta pogodbeni premoženjski režim skupnega lastništva premoženja, pridobljenega po sklenitvi civilnopravne pogodbe o solidarnosti. Premoženje, ki sta ga skupaj ali ločeno pridobila med trajanjem civilnopravne pogodbe o solidarnosti, se šteje za skupno lastnino v enakih deležih (člen 515-5-1 civilnega zakonika). Kljub temu določeno premoženje, opredeljeno v členu 515-5-2 civilnega zakonika, ostane v izključni lasti posameznega partnerja, na primer denar, ki ga je posamezni partner prejel po sklenitvi civilnopravne pogodbe o solidarnosti in se ni porabil za nakup premoženja, ustvarjeno premoženje in njegove pritikline, osebno premoženje, premoženje ali deli premoženja, kupljeni z denarjem enega od partnerjev pred vpisom prvotne pogodbe ali njene spremembe v register, premoženje ali deli premoženja, kupljeni z denarjem, pridobljenim z darilno pogodbo ali dedovanjem, ter, nazadnje, deli premoženja, pridobljeni na dražbi celotnega ali dela premoženja, katerega lastnik je bil eden od partnerjev v okviru skupnega lastništva dedičev ali na podlagi darilne pogodbe.

Spomniti je treba, da v Franciji obstaja ena sama vrsta civilne partnerske skupnosti: civilnopravna pogodba o solidarnosti (*pacte civil de solidarité* – PACS).

3 Kako lahko partnerja uredita svoja premoženjska razmerja? Katere so formalne zahteve v tem primeru?

Partnerja lahko civilnopravno pogodbo o solidarnosti skleneta pred matičarjem ali notarjem.

Člen 515-3 civilnega zakonika določa, da „osebi skleneta civilnopravno pogodbo o solidarnosti s skupno izjavo pred matičarjem v občini, kjer imata skupno stalno prebivališče, ali če tega zaradi resne ovire ni mogoče določiti, pred matičarjem v občini, kjer je stalno prebivališče ene od strank“. Ob tem partnerja matičarju predložita pogodbo, ki sta jo sklenila.

Civilnopravna pogodba o solidarnosti se lahko sklene tudi z notarskim zapisom. Notar, ki sestavi zapis, nato pridobi skupno izjavo, vpiše pogodbo v register in opravi formalnosti v zvezi z objavo (člen 515-3, peti odstavek, civilnega zakonika).

Partnerja se lahko odločita, da se zanju uporablja režim skupnega premoženja, pridobljenega med trajanjem zakonske zveze, ki je opredeljen v členu 515-5-1 civilnega zakonika. Če tega ne storita, se zanju uporablja zakoniti režim ločitve premoženja, določen v členu 515-5 civilnega zakonika.

Med trajanjem civilnopravne pogodbe o solidarnosti lahko partnerja premoženjski režim spremenita ali preoblikujeta s sklenitvijo pogodbe o spremembi, ki jo je treba objaviti enako kot prvotno pogodbo. Ta pogodba se izroči ali predloži matičarju ali notarju, ki je prejel prvotni akt, da jo vpiše v register (člen 515-3, šesti odstavek, civilnega zakonika).

4 Ali obstajajo omejitve svobode urejanja premoženjskih razmerij med partnerjema?

Če ni v civilnopravni pogodbi o solidarnosti določeno drugače, se za partnerja v okviru te pogodbe uporablja premoženjski režim ločitve premoženja. Vendar se lahko partnerja izrecno odločita za režim skupnega lastništva premoženja, pridobljenega med trajanjem zakonske zveze, ki je opredeljen v členu 515-5-1 civilnega zakonika: „Partnerja lahko v prvotni ali spremenjeni pogodbi določita, da se za premoženje, ki ga skupaj ali ločeno pridobita po vpisu teh pogodb v register, uporablja režim skupnega lastništva premoženja. To premoženje se tako šteje za skupno premoženje v enakih deležih, ne da bi se lahko eden od partnerjev zoper drugega skliceval na neenakost prispevka.“

Ne glede na izbrani premoženjski režim za partnerja velja tudi zavezujoč primarni režim, s katerim so opredeljene pravice in obveznosti med njima in do tretjih oseb. Člen 515-4 civilnega zakonika v tem smislu določa, da se partnerja zavežeta k skupnemu življenju ter medsebojni materialni pomoči in podpori. Poleg tega sta partnerja načeloma solidarno odgovorna za dolgove do tretjih oseb, ki jih eden od njiju prevzame za vsakodnevne življenjske potrebe.

5 Kakšni so pravni učinki prenehanja ali razveljavitve na premoženjskopravne posledice registrirane partnerske skupnosti?

Člen 515-7 civilnega zakonika določa, da civilnopravna pogodba o solidarnosti preneha s smrtjo enega od partnerjev ali s sklenitvijo zakonske zveze, ki jo skleneta partnerja ali jo sklene eden od njiju. V tem primeru prenehanje začne veljati na datum dogodka. Preneha tudi s skupno izjavo partnerjev ali enostransko odločitvijo enega od njiju.

Prenehanje civilnopravne pogodbe o solidarnosti začne v razmerjih med partnerjema veljati na datum vpisa v register. Zoper tretje osebe ga je mogoče uveljavljati z dnem, ko so dokončane formalnosti v zvezi z objavo.

S prenehanjem ali razveljavitvijo registrirane partnerske skupnosti se skupno premoženje razdeli.

V skladu s členom 515-7, deseti odstavek, civilnega zakonika morata partnerja poskrbeti za razdelitev pravic in obveznosti, ki izhajajo iz civilnopravne pogodbe o solidarnosti. Le če ni soglasja, o premoženjskopravnih posledicah razdrta odloči sodišče.

Vsak od partnerjev dobi nazaj svoje osebno premoženje.

Skupno premoženje se razdeli v enakih deležih, razen če pogodba določa drugače. Nekdanjima partnerjema zlasti nič ne preprečuje, da ostaneta v skupnem lastništvu.

Terjatve med partnerjema se poravnajo.

Med partnerjema veljajo določbe v zvezi s prednostnimi dodelitvami na podlagi delitve (členi 831, 831-2, 832-3 in 832-4 civilnega zakonika).

6 Kakšni so učinki smrti na premoženjskopravne posledice registrirane partnerske skupnosti?

S smrtjo enega od partnerjev registrirana partnerska skupnost preneha na dan smrti, skupno premoženje pa se razdeli v skladu s podrobnimi pogoji, opisanimi v nadaljevanju.

Preživeli partner po francoskem dednem pravu ni zakoniti dedič. Lahko pa je oporočni dedič.

Preživeli partner lahko uveljavlja pravico do enoletnega začasnega posedovanja stanovanja, ki ga je na datum smrti dejansko uporabljal kot glavno bivališče (v skladu s pogoji, določenimi v členu 763, prvi in drugi odstavek).

Vendar to ni pravica javnega reda in pokojnik mu jo je lahko odvzel z oporoko.

Preživeli partner lahko zahteva tudi prednostno dodelitev družinskega bivališča, če je pokojnik to izrecno določil z oporoko (člen 515-6, drugi odstavek, civilnega zakonika).

7 Kateri organ je pristojen za odločanje v zadevi, ki se nanaša na premoženjskopravne posledice registrirane partnerske skupnosti?

V zadevah v zvezi s skupnim lastništvom med partnerjema civilnopravne pogodbe o solidarnosti ali zunajzakonskima partnerjema je pristojen sodnik za družinske zadeve (zakon št. 2009-506 z dne 12. maja 2009 o poenostavitvi zakonodaje, uredba št. 2009-1591 z dne 17. decembra 2009 o postopku pred sodnikom za družinske zadeve v zadevah v zvezi s premoženjskim režimom zakoncev in solastništvom, okrožnica CIV/10/10 z dne 16. junija 2010 o pristojnostih sodnika za družinske zadeve v primeru likvidacije).

8 Kakšni so učinki premoženjskopravnih posledic registrirane partnerske skupnosti na pravna razmerja med partnerjem in tretjo osebo?

V skladu s členom 515-4, drugi odstavek, civilnega zakonika, ki se uporablja ne glede na premoženjski režim, ki sta ga izbrala partnerja, sta partnerja solidarno odgovorna za dolgove do tretjih oseb, ki jih eden od njiju prevzame za vsakodnevne življenjske potrebe. Vendar taka solidarna odgovornost ne velja za izdatke, ki so očitno pretirani. Prav tako ne velja, če taki dolgovi niso bili prevzeti s soglasjem obeh partnerjev za nakup na obroke ali posojila, razen če gre za nizke zneske, nujne za vsakodnevne življenjske potrebe, in skupna vsota zneskov v primeru več posojil ni očitno pretirana glede na življenjski slog gospodinjstva.

V skladu s členom 515-5, tretji odstavek, civilnega zakonika se za partnerja, ki ločeno poseduje premoženje, šteje, da je v odnosu do tretje osebe, ki ravna v dobri veri, pooblaščen za izvajanje vseh dejanj upravljanja, uživanja ali odtujitve v zvezi z navedenim premoženjem.

9 Kratek opis postopka delitve premoženja partnerjev v registrirani partnerski skupnosti v tej državi članici, vključno z ločitvijo, razdelitvijo in likvidacijo

V skladu s členom 515-7, deseti odstavek, civilnega zakonika morata partnerja ob prenehanju civilnopravne pogodbe o solidarnosti razdeliti pravice in obveznosti, ki iz nje izhajajo. Le če ni soglasja, o premoženjskopravnih posledicah razdrta odloči sodišče.

Delitev je namreč sporazumna ali sodna. Sporazumna delitev pomeni, da partnerja skleneta pogodbo o delitvi. Če se ta nanaša na premoženje, vpisano v zemljiško knjigo, ima obliko notarskega zapisa. Delitev je sodna v primeru, ko se strankama ne uspe dogovoriti o likvidaciji ali razdelitvi premoženja. Sodišče odloči o zahtevkah za ohranitev skupnega lastništva ali prednostno dodelitev (člen 831 civilnega zakonika).

Če je za partnerja veljal premoženjski režim po običajnem pravu, torej ločitev premoženja, se vse premoženje, za katero sta partnerja dokazala, da je last enega ali drugega, vrne lastniku. Prav tako osebni dolgovi partnerja ostanejo njegovi osebni dolgovi. Nasprotno pa se premoženje, za katero ni bilo dokazano, da je last enega ali drugega partnerja, šteje za skupno lastnino in vsakemu pripada polovica.

Če sta se partnerja odločila za pogodbeni premoženjski režim skupnega lastništva premoženja, pridobljenega med trajanjem zakonske zveze, se šteje, da vsakemu pripada enak delež. Premoženje v skupnem lastništvu se posledično v enakih delih razdeli med partnerja, razen premoženja, ki ostane v lasti vsakega od njiju (glej zgoraj in člen 515-5-2 civilnega zakonika).

Med partnerjema veljajo določbe v zvezi s prednostnimi dodelitvami na podlagi delitve (členi 831, 831-2, 832-3 in 832-4 civilnega zakonika).

10 Kateri postopek obstaja za registracijo nepremičnin in kateri dokumenti ali informacije se običajno zahtevajo?

V okviru sporazumne delitve premoženja, vpisanega v zemljiško knjigo (oziroma nepremičnin), je treba listino o likvidaciji-delitvi obvezno prejeti v obliki notarskega zapisa.

Člen 710-1 civilnega zakonika namreč določa, da „se lahko vpis v zemljiško knjigo opravi samo na podlagi listin v verodostojni obliki, ki jih sestavi notar, ki dejavnost opravlja v Franciji, odločb sodišča ali javnih listin, ki jih je izdal upravni organ“.

Zadnja posodobitev: 09/03/2022

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.